apitireihana i ata whakaaetia e nga taha e rua i raro i tetahi tiiti.

(*d.*) Ma ia taha ano e utu tana taha o nga utu o taua tukunga, a ko nga utu mo te whakatuunga i tetahi takawaenga me riro ma nga taha e rua ki taua apitireihana e utu, a me riterite tonu nga moni hei utu ma tetahi taha ma tetahi taha.

(*e.*) Ka whiwhi aua kai-apitireihana taua takawaenga ranei i nga mana katoa kua tau nei ki nga Komihana i "Te Ture mo nga Komihana Uiui, 1908," hui atu ki nga mana kua hoatu ki a ratou e "Te Ture Apitireihana, 1908."

37. I mua o te tahuritanga o tetahi kai-wariu ki te whiri-whiri i nga take i tukua atu ki a ia i raro i taua Ture, me hanga e ia a me haina e ia, i te aroaro o tetahi Kai-whakawa Tei Pi, tetahi pukapuka kii-pono kia rite ki te Ahua N e mau nei i te Kopu Apiti ki nga rekureihana i raro i "Te Ture Whakahaere i nga Whenua Maori, 1900," pera ranei te tikanga me te aronga.

Whakahoutanga o nga Riihi.

38. Me mahi, engari kaua i mua mai o te kotahi tau i muri atu ranei i te toru marama e mutu ai nga tau o te riihi, he wariutanga i runga i te apitireihana, i runga ranei i tetahi atu tikanga i whakaaetia i waenganui i te Poari me te kai-tango riihi, kia kitea ai te wariu o te *fee-simple* i uru i taua wa ki roto ki te riihi, a me kimi hoki te wariu o nga tino whakapainga e pumau ana te ahua i mahia e te kai-tango riihi i roto i nga tau o tana riihi a e kitea ana e mau ana i taua wa i runga i te whenua i uru ki te riihi.

Ko te panuitanga o nga wariutanga kua huaina ake nei ka ahei te whakatutuki i runga i te hoatutanga o tetahi kape o taua panui ki te kai-tango riihi me tetahi kape ki te Poari, a i muri iho i tera, engari i mua mai o nga marama e rua e mutu ai nga tau e riihitia ana taua whenua e te kai tango riihi, ka riro ma taua kai-tango riihi, i runga i te whakaatu-a-tuhituhi i hoatu e ia ki te Poari, te ki ka tangohia ranei e ia kaore ranei he riihi hou mana mo aua whenua mo nga tau e rua tekau ma rima timata atu i te ra i mutu ai tana riihi tuatahi, i runga i te moni reti kaua e iti iho i te rima pauna mo ia rau pauna o te wariu katoa (*gross value*) o aua whenua ina tangohia atu i aua moni te wariu o nga tino whakapainga e pumau ana te ahua i whakataua mo tetahi taha mo tetahi taha i runga i te wariutanga.

39. Mehemea kaore te kai-tango riihi e whakahou i tana riihi i runga i nga tikanga kua huaina ake nei, a ki te kore ia, ki te mangere ranei ia, ki te haina i te riihi hou i roto i nga ra e whitu i muri iho i te ra i hoatu ai ki a ia taua riihi hou kia hainatia e ia, heoi, i mua mai i te marama whakamutunga o nga tau o te riihi tuatahi, me whakaari he riihi mo taua whenua hei whakataetae ma te katoa i runga i te tena (*tender*) i te akihana ranei e tuwhera ana ki te katoa, mo nga tau e rua tekau ma tahi, i raro i nga ritenga me nga tikanga e whai ake nei :—

(*a.*) Ko te moni reti e whakaaria hei ta te Poari i whakarite ai, engari kaua e nui atu i te moni reti i whakaaria ki te kai-tango riihi e puta ana ki waho i runga i te mutunga o tana riihi i raro i te tekiona i mua tonu ake nei.

(*b.*) Me whakaatu i roto i nga panui tono i nga tena (*tender*), whakaatu ranei i te teera akihana, te nui o te moni reti o whakaaria ; a hei tikanga mo te tena (*tender*) me whakatakoto e te kai-tena (*tenderer*) i te taima tonu i hoatu ai e ia tana tena (*tender*) te moni reti mo te hawhe tau, me tetahi moni e rite ana hei utu i te whii mo te riihi, mo te pane tiute, me te whii mo te rehitatanga, a ki te kore ia e whiwhi, i te riihi me whakahoki atu taua moni ki a ia.

(*c.*) Mehemea ka riro te riihi hou i tetahi tangata ke atu i te kai-tango riihi e tata ra te mutu o tana riihi, heoi, i roto i nga ra e whitu i muri tonu atu i te ra i whakatuturutia hei wahanga mo nga kopaki o nga tena (*tenders*), mo te teera akihana ranei, me utu e taua tangata ke ki te Poari nga moni o te wariu o nga tino whakapainga e pumau ana te ahua kua whakaritea i runga i nga tikanga kua whakatakotoria e te tekiona i mua tonu ake nei.

(*d.*) Ka tae ki te ra e mutu ai te riihi tawhito, a muri atu ranei i taua ra, ki te marama ki te Poari kua tukuna paitia atu te kai-tango riihi hou e te kai-tango riihi tawhito ki runga ki nga whenua e riihitia ra, a kaore i whakakorea, i wawahia, i whakakinongia ranei nga whakapainga i rokohanga ra ki runga ki aua whenua i te wa i mahia ai te wariutanga kua huaina nei i roto i te tekiona i runga tonu ake nei, hei reira me utu e te Poari ki te kai-tango riihi tawhito kua mutu ra tana riihi nga moni i utua ra ki te Poari e te kai-tango riihi hou.

(*e.*) Mehemea kua whakakorea, kua wawahia, kua whakakinongia ranei nga whakapainga kua huaina nei i roto i te wahanga tekiona i runga tonu ake nei, hei reira, ko te wariu o nga whakapainga kua wawahia ra, te utu ranei mo te whakaoranga i aua whakapainga kua wawahia ra, me riro ma te Poari ma tetahi tangata ranei i whakaturia e ia e whakatau ; a ko nga moni i whakataua, hui atu ki nga moni i pau i te whakahaerenga i taua whakataunga, me tango atu i roto i nga moni ka utua ra ki te kai-tango riihi tawhito e puta ra ki waho i tana riihi, a ko aua moni i tangohia ra, haunga nga moni i pau i te whakahaerenga i taua whakataunga, me whakahoki atu ki te kai-tango riihi hou.

40. Ki te kore e riro te riihi i runga i nga tikanga kua huaina ake nei i tetahi tangata ke atu i te kai-tango riihi tawhito, ki te kore ranei taua tangata ke e haina i nga kape e toru o te riihi i roto i nga ra e toru tekau, ki te kore ranei e utua e ia nga moni i whakaaetia ra e ia i roto i nga ra e toru tekau i muri atu i te ra i wahia ai nga kopaki o nga tena (*tenders*) i teeratia ai ranei te riihi i runga i te akihana, hei reira ka ahei te kai-tango riihi tawhito i roto i nga ra e ono tekau i muri atu i te ra i whakaritea hei wahanga mo nga kopaki o nga tena (*tenders*), o te teera akihana ranei, ki te tango mana te riihi hou i runga i nga tikanga kua huaina ake nei ; a ki te kore ia e tango i taua riihi, ki te kore ranei ia e haina i te riihi hou i roto i nga ra e whitu i muri atu i te ra i hoatu ai taua riihi kia hainatia e ia, hei reira ka ahei ia ki te noho hei kai-riihi mo taua whenua ia tau ia tau, engari mo te wa anake e utua ana e ia nga moni reti e whakaritea ana ranei e ia nga kawenata me nga tikanga i uru ki roto ki tana riihi ki roto ranei ki taua Ture, a taea noatia te wa e whiwhi ai te Poari i te kai-hoko mo te riihi hou, haunga ia mehemea, i mua mai o te whiwhinga o te Poari i taua kai-hoko, kua tino tangohia e ia mana te riihi hou mo nga tau e rua tekau ma rima kua huaina ake nei.

41. Ka ahei the Poari, i a ia e hoko atu ana i te riihi i whakahoutia ki te kai-hoko i taua mea, ki te whakarite ko nga ra hei timatanga mo te noho i te whenua i raro i te riihi hou hei nga ra tuatahi anake o Hanuere o Hurae ranei.

42. Ko nga tikanga katoa kua whakatakotoria e nga ruure me nga rekureihana kua tuhia ake nei (haunga ia nga tikanga mo nga ngakinga) e pa ana ki nga tena (*tenders*) ki nga teera akihana, ki nga ahua, me nga tikanga mo nga riihitanga tuatahi, me era atu tikanga ahakoa pehea te ahua e pa ana ki aua riihitanga tuatahi, *mutatis mutandis*, ka pa ano hoki ki nga hokonga, ki nga ahua, me nga tikanga o nga riihi hou o nga riihi ranei i whakahoutia kua huaina ake nei, hui atu ki nga kai-tango riihi i raro i aua mea, me era atu tikanga, haunga ia mehemea i ata whakaritea tetahi atu tikanga e enei rekureihana.

43. Haunga nga mea kua whakaritea e Rekureihana Nama 25 o tenei, kaore te kai-tango riihi e puta ana ki waho e whai mana e whai kereme ranei ki nga Maori no ratou te whenua, ki te Poari ranei, mo runga mo te wariu o nga whakapainga i mahia e ia ki runga ki nga whenua e nohoia ana e ia, ina tupono i hapa i tetahi tangata te utu atu i taua wariu ki te Poari.

44. Ko nga moni reti katoa me utu ki te Poari, a ko tana rihiiti he whakaeanga whai mana tera mo taua moni. Ko nga moni katoa e tae atu ana ki te Poari mo nga riihi whenua i raro i taua Ture me hoatu ki roto ki te kaute kua whakaritea nei e tekiona 47 o "Te Ture Whakahaere i nga Whenua Maori, 1900," a me whakapau e te Poari i runga i nga tikanga e whai ake nei :—

(*a.*) Hei whakaea i nga tiaati a te Poari mo te whakahaerenga i nga mahi me nga moni i pau i runga i aua mahi.

(*b.*) Hei utu haere i nga moni e wehea ana hei moni topu pera me era kua whakaritea nei e Rekureihana Nama 26 o tenei.

(*c.*) Hei whakaea haere i runga i ta te Poari e whakaaro ana i ia wa i ia wa e tika ana—

(1.) I nga utu mo nga ruri o nga tekiona e riihitia ana tera ranei e riihitia me era atu ruri e tika ana kia taea ai nga riihi te rehita.

(2.) I nga utu mo te whakatakotoranga, mo te ruritanga, me te mahinga i nga rori e tika ana kia taea atu ai nga tekiona e riihitia ana tera ranei e riihitia.

(3.) I nga mokete, i nga tiaati, i nga riana ranei kua tau ki runga ki aua whenua.

(*d.*) Hei utunga haeretanga i nga toenga o aua reweniu ki nga Maori no ratou (nga whenua) ki era atu tangata ranei e whai take ana e whai paanga ana ranei ki aua whenua i runga ano i te rahi i te iti ranei o nga tika, nga taitara, nga take, nga paanga ranei o ia o ratou.

I taia i runga i te Mana o te Kawanatanga o Niu Tireni, e HOANI MAKAE, Kai-ta a te Kawanatanga. Poneke